Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Vrijwilligersondersteuning
Zaaknummer	73197-2024
B&W vergadering	7 januari 2025
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Behandelend ambtenaar	Shivane Lohuis telefoon: 06 110 642 23 e-mail: shivane.lohuis@raalte.nl

Kennis te nemen van

De voortgang van de conclusies en aanbevelingen uit de verkenning inzet en versterken van de inzet van vrijwilligers bij maatschappelijke organisaties in de gemeente Raalte van juni 2023.

Inleiding

Vrijwilligersbeleid/ondersteuning is een thema dat veel leeft in de samenleving. Vrijwilligers zijn ontzettend belangrijk, ze dragen bij aan sociale verbinding in wijken, buurten en dorpen. Dit zien we ook in Raalte terug. Vorig jaar hebben we naar aanleiding van de raadsmotie uit 2022, waarin uw raad opriep tot het uitvoeren van een onderzoek op welke manier de inzet van vrijwilligers behouden en versterkt kan worden, een onderzoek uitgevoerd naar de inzet en versterken van inzet van vrijwilligers bij maatschappelijke organisaties.

Voor dit onderzoek zijn alle MFA's, PB's, cultuurorganisaties, sportverenigingen en evenementenorganisaties bevraagd. Tussen deze verschillende organisaties zijn veel overeenkomsten te zien.

Kernboodschap

In juni 2023 bent u geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Uit de Verkenning inzet en versterken van inzet van vrijwilligers bij maatschappelijke organisaties in de gemeente Raalte zijn een aantal conclusies en aanbevelingen naar voren gekomen. In deze informatienotitie wordt ingegaan op de stappen die zijn gezet op de aanbevelingen.

<u>Conclusies van de verkenning</u>

- Er is een mismatch tussen de vraag en aanbod van vrijwilligers. Vrijwilligers willen zich niet meer voor langere tijd verbinden aan de vereniging/organisatie.
- Het wordt steeds lastiger om vrijwilligers te vinden voor bestuursfuncties.
- Er worden steeds meer activiteiten uitgevoerd in de dorpen.
- De meeste organisaties en verenigingen hebben geen visie of werkplan voor vrijwilligers.
- Het aanvragen van subsidies wordt steeds lastiger. Je hebt specifieke kennis hiervoor nodig.
- Veel verenigingen hebben zelf al ideeën over hoe ze nieuwe vrijwilligers kunnen werven.

Wat hebben we tot nu toe opgepakt?
Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er tussen de verenigingen, PB's en maatschappelijke organisaties overeenkomsten zijn als het gaat om de inzet van vrijwilligers (bijvoorbeeld de mismatch tussen vraag en aanbod) maar ook verschillen (bijvoorbeeld het aanvragen van subsidies). Dat maakt dat we het afgelopen jaar op verschillende onderdelen in hebben gezet en ook in de toekomst rekening houden met de verschillende behoeften vanuit de verschillende partijen.

De volgende punten hebben we opgepakt:

1. **Ondersteunen bij het ontwikkelen van een dorpsapp**
   Het afgelopen jaar zijn de verbinders van de gemeente Raalte in gesprek gegaan met een aantal dorpen die een dorpsapp willen. De gemeente ondersteunt de dorpen met een financiële bijdrage. De verbinders blijven bij de andere dorpen polsen of zij ook een app willen. Ondertussen zijn er nu dorpsapp's gelanceerd in Heeten, Nieuw Heeten, Luttenberg en Broekland. De berichten hierover zijn positief. Veel inwoners van de dorpen weten de dorpsapp te vinden. De gemeente heeft een eigen pagina op de apps, hierdoor kan specifieke informatie voor een dorp makkelijk gedeeld worden.

2. **Het organiseren van leergangen voor de MFA's en de PB's**
   In samenwerking met de provincie Overijssel hebben we in 2023 vier leergangen aangeboden aan de MFA's. De modules vrijwilligers, communicatie en financiën waren een succes. De opkomst was niet groot, maar de deelnemers die aanwezig waren vonden de trainingen waardevol. De leergang programmering is door gebrek aan interesse niet doorgegaan. In januari 2024 heeft de leergang duurzaamheid plaatsgevonden. Voor deze training hebben we ook alle sportverenigingen en cultuurorganisaties met een eigen gebouw uitgenodigd. De opkomst was groot deze avond en we kregen van de organisaties terug dat ze er veel van hebben opgestoken. We stellen jaarlijks de vraag of er behoefte is aan een nieuwe leergang. Mocht dit het geval zijn dan organiseren we deze.

3. **In het binnenkort op te leveren Sportakkoord worden een aantal stappen benoemd om het vrijwilligerswerk bij sportverenigingen te bevorderen. Zo wordt er een centraal loket/platform gecreëerd voor kennisdelen en het verbinden van sportaanbieders. Daarnaast wordt er professionele begeleiding aangeboden bij het ontwikkelen van een visie voor de sportvereniging (verenigingsbeleidsplan) en het ontwikkelen van passend vrijwilligersbeleid (vrijwilligersbeleidsplan).**
   Het sportakkoord is op 6 juli 2023 opgeleverd. Een van de belangrijkste ontwikkelingen sindsdien is de verdere inzet van de buurtsportcoaches. Zij hebben ondertussen al een aantal verenigingen geholpen met bijvoorbeeld de subsidieaanvragen. De signalen die we hierover hebben ontvangen zijn positief. Daarnaast wordt een van de buurtsportcoaches ingezet als verenigingsadviseur.

4. **De gemeente gaat uitzoeken met maatschappelijke organisaties wat de mogelijkheden zijn om aan te sluiten bij het programma MDT (maatschappelijke diensttijd).**
   De gemeente Raalte is in gesprek met FC Noaber om te verkennen hoe we kunnen aansluiten bij de maatschappelijke diensttijd (MDT). Ondanks de recente onduidelijkheid en het besluit van het huidige kabinet om de subsidie voor MDT geleidelijk af te bouwen, blijft het MDT programma bestaan. Als gemeente willen we onze steun duidelijk uitspreken en samen met FC Noaber en het Vrijwilligerspunt Raalte de bestaande faciliteiten versterken om er samen voor te zorgen dat meer jongeren vrijwilligerswerk gaan doen.

5. **De opdracht van het Vrijwilligerspunt wordt concreet afgestemd op de behoefte die uit het onderzoek naar voren is gekomen.**
   In februari heeft er een gesprek plaatsgevonden met het Vrijwilligerspunt Raalte. Er zijn afspraken gemaakt over het vervolg. Het Vrijwilligerspunt heeft behoefte aan een duidelijke richting en opdracht vanuit de gemeente. Deze opdracht wordt geschreven en wordt verwerkt in de subsidieafspraken voor 2026.

6. **De gemeente gaat onderzoeken of de subsidie- en vergunningsaanvragen makkelijker kunnen.**
   Herijking van het instrument subsidies
   Sinds 1 april is er een nieuwe projectleider voor de herijking van het instrument subsidies. De gemeenteraad is daar tijdens de Rond de Tafel op 24 oktober over bijgepraat. De verbetering van het instrument moet leiden tot onder andere subsidies die effectiever en efficiënter bijdragen aan maatschappelijke doelen en minder administratieve rompslomp voor de aanvrager en de gemeente als subsidieverstrekker.

   In 2024 is onderzocht of de waarderingssubsidie voor de PB's op een andere manier geregeld kan worden, zodat de aanvraag en verantwoording voor de PB's makkelijker wordt. Dit heeft geresulteerd in een paar aanpassingen in de subsidieregeling voor 2025.

   Het afgelopen jaar is er een digitaliseringsslag gemaakt bij de evenementenvergunningen. Door de inzet van een beslisboom wordt het voor de aanvrager overzichtelijker. Daarnaast is er voor de aanvrager meer informatie beschikbaar gesteld op de website. De komende tijd zal dit verder ontwikkeld worden.

7. **De gemeente faciliteert avonden voor MFA's om informatie met elkaar uit te wisselen.**
   Afgelopen jaar hebben wij een aantal leergangen georganiseerd voor de MFA's. De MFA's die hierbij aanwezig waren vonden dit ontzettend nuttig. Dit willen we blijven faciliteren. In februari 2024 is er een enquête verstuurd naar alle MFA's met de vraag of er behoefte is aan een bijeenkomst. Uit de enquête blijkt dat er geen behoefte is aan trainingen, maar wel voor een netwerkbijeenkomst. Deze netwerkbijeenkomst is op 23 oktober georganiseerd.

   Op 16 januari 2024 heeft er een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden met de Plaatselijke Belangen. Daar is afgesproken dat de gemeente één keer per jaar een avond organiseert waar alle Plaatselijke Belangen worden uitgenodigd.

Naast de aanbevelingen die we als gemeente opgepakt hebben, zijn er in het onderzoek ook een aantal aanbevelingen gedaan richting de vrijwilligersorganisaties. Zo is het goed dat organisaties gaan nadenken over een andere organisatievorm. Een voorbeeld hiervan is een omni-bestuur. Organisaties en verenigingen organiseren steeds meer activiteiten. Het zal goed zijn als organisaties zich kritisch afvragen of alles nog wel haalbaar en mogelijk is en daarin keuzes durven te maken. Ook zou het helpend zijn voor veel verenigingen en organisaties om een plan te maken voor de toekomst waarin staat hoe je de vrijwilligers kunt binden en boeien voor de langere termijn. De gemeente kan in deze trajecten (waar nodig) ondersteuning bieden voor het proces.

Vervolg

Het thema vrijwilligers is en blijft een belangrijk thema. Sinds de oplevering van het onderzoek in juni 2023 is (het tekort aan) vrijwilligers een thema dat vaak terugkomt.

Op de volgende thema's zal voor de zomer worden ingezet:

1. Bekijken in hoeverre we betere ondersteuning kunnen (laten) bieden bij het aanvragen van subsidies.
2. Bekijken in hoeverre we in kunnen zetten op de problematiek rondom het tekort aan bestuursleden, (vooral de penningmeester en de voorzitter).
3. Het aanscherpen van de opdracht voor het Vrijwilligerspunt.

De gemeenteraad heeft op 19 oktober 2023 de strategische raadsagenda vastgesteld. Als derde onderwerp staat het toekomstbestendig Vrijwilligersbeleid op de agenda. Wanneer uw raad aan de slag gaat met dit onderwerp zal worden besproken hoe de bovenstaande thema's verbonden kunnen worden met de strategische raadsagenda.

Communicatie

Communicatie toepassen bij actiepunten indien nodig.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema